Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti *Musiqi elmi, mədəniyyəti və təhsilinin aktual problemləri* №1, 2025, **s. 93-100**
Азербайджанский Государственный Педагогический Университет *Актуальные проблемы музыкальной науки, культуры и образования* №1, 2025, **с. 93=100**
Azerbaijan State Pedagogical University *Actual problems of the science, culture and education of music* №1, 2025, **p. 93-100**

UOT 78.036(479.24):94(100)"2020"

Z.F.Əliyeva
magistrant
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
AZ 1000, Bakı ş., Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 68
e-mail: zulfiyyeliyeva8@gmail.com

ZƏFƏR GÜNÜNÜN AZƏRBAYCAN MUSİQİSİNDƏ TƏRƏNNÜMÜ

Açar sözlər: *vətənpərvərlik, Zəfər günü, mədəniyyət, musiqi tədbirləri, Şuşa*

44 günlük Vətən müharibəsindən sonra əldə olunan zəfər, Azərbaycanın musiqi və mədəni həyatında dərin iz qoyaraq, yeni festival və konsertlərin yaranmasına səbəb oldu. Xüsusilə Şuşada keçirilən "Xarıbülbül" Beynəlxalq Musiqi Festivalı və 8 Noyabr Zəfər Gününə həsr olunmuş tədbirlər, qələbənin ruhunu musiqi vasitəsilə yaşatdı. Keçirilən festival və tədbirlər Azərbaycanın Zəfər gününü qeyd etmək və müharibənin qəhrəmanlarını yad etmək məqsədi daşıyır. Müxtəlif janrlarda – simfonik, estrada, muğam və marşlarda Qarabağ mövzusu tərənnüm olundu. "Şuşa İli" çərçivəsində keçirilən musiqi, teatr və poeziya tədbirləri isə mədəni dirçəlişin simvoluna çevrildi. Həmçinin Azərbaycan diaspor təşkilatları tərəfindən Şuşa mədəni irsinin tanıdılması aksiyaları təşkil olundu.

З.Ф.Алиева

ПРОСЛАВЛЕНИЕ ДНЯ ПОБЕДЫ В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ МУЗЫКЕ

Ключевые слова: *патриотизм, День Победы, культура, музыкальные мероприятия, Шуша*

Победа, одержанная Азербайджаном в 44-дневной Отечественной войне, оставила глубокий след в музыкальной и культурной жизни страны и стала стимулом для появления новых фестивалей и концертов. Особенно важными стали Международный музыкальный фестиваль «Харыбюль-бюль», проходящий в Шуше, и мероприятия, посвящённые Дню Победы 8 ноября. Эти события передают дух победы через музыку. Фестивали и концерты направлены на то, чтобы отметить День Победы и почтить память героев войны. Темы Карабаха звучали в различных жанрах — от симфонической и эстрадной музыки до мугама и маршей. Мероприятия, организованные в рамках «Года Шуши», включая музыкальные, театральные и поэтические вечера, стали символом культурного возрождения. Также

азербайджанские диаспорские организации провели акции по популяризации культурного наследия Шуши.

Z.F.Aliyeva

THE GLORIFICATION OF VICTORY DAY IN AZERBAIJANI MUSIC

Key words: *patriotism, Victory Day, culture, musical events, Shusha*

The Victory achieved after the 44-day Patriotic War left a profound impact on Azerbaijan's musical and cultural life, leading to the emergence of new festivals and concerts. Notably, the "Khari Bulbul" International Music Festival held in Shusha and the events dedicated to the Victory Day on November 8 have kept the spirit of the triumph alive through music. These festivals and events aim to commemorate Azerbaijan's Victory Day and honor the heroes of the war. The theme of Karabakh was expressed across various genres including symphonic, pop, mugham, and marches. Musical, theatrical, and poetic events organized within the framework of the "Year of Shusha" became a symbol of cultural revival. Additionally, Azerbaijani diaspora organizations conducted initiatives to promote the cultural heritage of Shusha internationally.

Mövzunun aktuallığı: Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığı qələbə yalnız ölkənin siyasi və coğrafi bütövlüyünün yenidən bərpası ilə məhdudlaşmırdı, həmçinin onun mədəni və mənəvi sərhədlərinin yenidən üzə çıxarılması baxımından əlamətdar hadisə kimi qəbul olunurdu. Müharibədən sonrakı dövrdə keçirilən "Xarıbülbül" Beynəlxalq Musiqi Festivalı, "Zəfər Günü"nə həsr olunmuş konsert proqramları və "Şuşa İli" çərçivəsində gerçəkləşdirilən müxtəlif mədəni tədbirlər təkcə milli irsin dirçəldilməsinə xidmət etməmiş, eyni zamanda yeni musiqi nümunələrinin ərsəyə gəlməsinə zəmin yaratmışdır.

Mövzunun elmi baxımdan aktuallığı ondadır ki, bu proseslər musiqi sənətində vətənpərvərlik ruhunun güclənməsinə, simfonik və estrada janrlarında Qələbə mövzusunda əsərlərin yaranmasına səbəb olmuşdur. Eyni zamanda, Zəfər Günü münasibətilə təşkil olunan musiqi tədbirləri Azərbaycanın mədəni diplomatiyasının əhəmiyyətli alətlərindən birinə çevrilmiş, xalqın qələbə ruhunu və milli həmrəyliyini ifadə edən bədii məkanlar yaratmışdır. Bu sahədə aparılan elmi tədqiqatlar həm müasir musiqi tarixinin araşdırılması, həm də milli identikliyin formalaşma proseslərinin təhlili baxımından böyük elmi və praktik əhəmiyyət daşıyır.

Hər bir xalqın tarixində elə mühüm günlər mövcuddur ki, bu tarixlər zamanla sadəcə təqvim üzərindəki qeydlərdən ibarət olmaqdan çıxır, milli kimliyin, qürurun və dirənişin simvoluna çevrilir. Azərbaycan xalqı üçün 8 Noyabr

– Zəfər Günü məhz belə bir önəmli ictimai-siyasi və mənəvi mahiyyətə malik tarixi bir gündür. Otuz ilə yaxın bir dövrü əhatə edən həsrətin sonunda əldə olunan bu parlaq qələbə yalnız hərbi-siyasi sahədə deyil, eyni zamanda kollektiv yaddaşda və milli-mədəni kimliyində dərin izlər buraxmışdır.

Bu qələbə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti və Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin uzaqgörən və qətiyyətli rəhbərliyi nəticəsində əldə olunub. Qarabağ — uzun illər işğal altında qalmış və nəhayət azad edilmiş bu qədim diyar — milli-mədəni yaddaşımızın və musiqi irsimizin fundamental dayağı kimi, Azərbaycan xalqı üçün ən önəmli mənəvi sərvətlərdəndir. Qarabağ bölgəsi Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin formalaşmasında mühüm rol oynamışdır. Bu diyar əsrlər boyu xalq musiqisi, muğam, klassik və peşəkar yaradıcılığın inkişaf etdiyi bir mədəniyyət ocağı olmuşdur. Bu zəngin irsin ən görkəmli təmsilçilərindən biri Üzeyir Hacıbəylidir. Onun dəyərli yaradıcılıq irsi, operaları, romansları və Dövlət Himninin musiqisi milli kimliyimizin bədii ifadəsinə çevrilmişdir. Eyni zamanda, Qarabağ muğam məktəbinin parlaq nümayəndəsi olan Xan Şuşinski özünəməxsus ifa tərzi ilə bu irsin canlı daşıyıcısına çevrilmişdir. Mənim fikrimcə "Qarabağ şikəstəsi"nnionu kimi təsirli oxuyan olmamışdır. Xan Şuşinskinin adı çəkiləndə qeyri- ixtiyari olaraq Səməd Vurğunun "Azərbaycan" şeirindən bu misralar yada düşür.

Könlüm keçir Qarabağdan
Gah o dağdan, gah bu dağdan
Axşamüstü qoy uzaqdan
Havalansın xanın səsi
Qarabağın şikəstəsi.

44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan tarixi qələbənin şərəfinə təsis edilmiş Zəfər Günü ilə bağlı təşkil olunan konsert proqramları və musiqi festivalları xüsusi diqqətə layiqdir. Bu tədbirlər çərçivəsində səsləndirilən əsərləri qeyd etmək, onların sənət və mənəvi dəyərini vurğulamaq mənim üçün həm mənəvi məsuliyyət, həm də elmi araşdırmanın vacib istiqamətlərindən biridir.

2021-ci ildən etibarən Azərbaycan Respublikasında qeyd olunmağa başlanan Zəfər Günü, yalnız siyasi və hərbi qələbənin deyil, eyni zamanda mədəni dirçəlişin təcəssümünə çevrilmişdir. Bu kontekstdə keçirilən musiqi festivalları və konsert proqramları təkcə əyləncə xarakteri daşımayıb, həm də milli kimlik, musiqi irsi və mədəni diplomatiyanın ifadə vasitəsi olmuşdur.

İlk olaraq "Xarıbülbül" Beynəlxalq Musiqi Festivalı – Şuşa (9–11 May 2023) qeyd etmək istəyirəm. Festivalın təşkilatçıları, Heydər Əliyev Fondu və Mədəniyyət Nazirliyi, keçirildiyi yer Şuşa şəhəri, Cıdır düzü. Həmçinin fesivalda iştirak edənlər arasında, Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan, Qırğızıstan,

Türkmənistan, Macarıstan, Moldova, Özbəkistan, Rusiya, Tatarıstan, Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti var idi.

2023-cü ildə "Zəfər Günü" münasibətilə təşkil olunmuş Musiqi və Teatr Festivalı, Azərbaycanın mədəni həyatında əlamətdar hadisələrdən biri kimi yadda qalmışdır. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə baş tutan bu genişmiqyaslı festival, həm paytaxt Bakını, həm də müxtəlif bölgələri əhatə etmişdir. Festival çərçivəsində 8–10 noyabr tarixlərində Bakı, Gəncə, Sumqayıt, İsmayıllı, Biləsuvar, Sabirabad, Xaçmaz və digər şəhər və rayonlarda müxtəlif musiqi və teatr tədbirləri həyata keçirilmişdir.

8 noyabrda Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının səhnəsində təşkil olunan konsert proqramı ölkənin klassik musiqi irsini əks etdirən əsərlərlə yadda qalmışdır. Tədbirdə Üzeyir Hacıbəyli, Fikrət Əmirov, Müslüm Maqomayev, Vasif Adıgözəlov kimi dahi bəstəkarların yaradıcılığına müraciət edilmiş, onların əsərləri canlı ifada səsləndirilmişdir. 9 və 10 noyabrda isə ölkənin müxtəlif bölgələrində konsertlər və teatr tamaşaları ilə zəngin proqram təqdim olunmuşdur.

Festivalda tanınmış sənətkarlar – Xalq Artisti Tural Ağasıyev, Anton Verstandt, Nigar İsmayılova, Nasibə Bədəlbəyli, Adil Baxışlı, Safura Aslanova, İntiqam Allahverdiyev kimi ifaçılar çıxış etmiş, eyni zamanda Azərbaycan Dövlət Xoru (bədii rəhbər: Xalq Artisti Gülnaz İmanova) yüksək səviyyəli ifaları ilə tədbirin bədii məzmununu zənginləşdirmişdir.

Festivalın əsas ideyası yalnız musiqi sənətini təbliğ etmək deyil, eyni zamanda Zəfər Gününün ictimai-siyasi əhəmiyyətini mədəni müstəvidə təqdim etmək, həmçinin Vətən müharibəsinin qəhrəmanlarını yad etməklə onların əziz xatirəsinə ehtiram göstərmək idi. Bu baxımdan festival yalnız bədii proqram deyil, həm də mədəni yaddaşın canlandırılması baxımından mühüm rol oynamışdır.

Zəfər Günü münasibətilə keçirilən konsert və teatr proqramlarında vətənpərvərlik ruhu ön planda olmuş, musiqi sənəti bu ruhun təbliğində güclü vasitəyə çevrilmişdir. Müharibədən sonra bəstəkarlar tərəfindən yaradılmış yeni əsərlər, qəhrəmanlıq və birlik ideyasını musiqi vasitəsilə geniş auditoriyaya çatdırmağı hədəfləmişdir.

1. Yeni Vətənpərvər Musiqi Nümunələri – 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə və sonrasında bəstəkarlar bir çox yeni musiqi əsərləri təqdim etmişdir. Simfonik poema, marş, vokal-instrumental əsərlər və estrada janrında mahnılar bu dövrün əsas musiqi formaları olmuşdur. Franghiz Əlizadənin "Zəfər nəğməsi" və Elmir Nəzərovun "Qarabağ Azərbaycandır!" simfonik poeması bu istiqamətdə seçilən nümunələrdəndir. Bu əsərlər həm emosional gücü, həm də musiqi dili ilə milli ruhun yüksəldilməsinə xidmət etmişdir.
2. Əsgər və Qəhrəmanlıq Marşları – Qələbənin rəmzinə çevrilmiş marş janrı bu dövrdə xüsusi əhəmiyyət kəsb etmişdir. Müharibə dövründə və sonrasında yazılmış Azad Əliyevin "Qəhrəman əsgər" marşı, Zülfiyyə

Sadıqovanın "Zəfər Marşı" kimi nümunələr əsgər ruhunun qaldırılmasına yönəlmişdir və müxtəlif tədbirlərdə təkrar-təkrar ifa olunmuşdur.

3. Populyar İfaçıların Töhfələri – Tanınmış estrada müğənniləri də bu prosesə fəal şəkildə qoşulmuşdur. Onların ifa etdiyi vətənpərvər mahnılar televiziya, sosial media və konsert platformalarında geniş yayılmışdır.
4. Konsertlər və Festivallar – Zəfər Gününə həsr olunmuş musiqi tədbirləri sırasında "Xarıbülbül" Beynəlxalq Musiqi Festivalı (Şuşa) xüsusi əhəmiyyət daşıyır.
5. Gənc Bəstəkarların Layihələri – Yaradıcı gənclər də bu dövrdə fəallıq göstərmiş, "44 günə 44 bəstə" kimi layihələr çərçivəsində yeni əsərlər ərsəyə gətirmişdir. Bu kompozisiyalar həm ənənəvi, həm də müasir musiqi elementlərini özündə birləşdirməklə aktual mövzuya yaradıcı yanaşmanı əks etdirmişdir.
6. Musiqi Klipləri və Sosial Platformalar – Müharibəyə həsr olunmuş bir çox musiqi əsəri vizual formatda təqdim edilmiş, musiqi klipləri çəkilmiş və sosial media platformalarında geniş şəkildə yayılmışdır. Bu videolar milli emosiyaları oyatmaqla yanaşı, həm də gənc nəsil arasında vətənpərvərlik ruhunun təbliğində əhəmiyyətli rol oynamışdır.

Vətən müharibəsindən sonra yaranan musiqi əsərləri yalnız emosional ifadə vasitəsi deyil, eyni zamanda tarixi yaddaşın musiqi dilində sənədləşməsi kimi çıxış etmişdir. Bu dövrün musiqi nümunələri arasında aşağıdakı əsərlər xüsusi önəm daşıyır:

- Firəngiz Əlizadə – "Zəfər nəğməsi": Simfonik-vokal janrında yazılmış bu əsər qələbənin fəlsəfi və emosional çalarlarını özündə əks etdirir.
- Elmir Nəzirov – "Qarabağ Azərbaycandır!": Simfonik poema janrında yazılmış bu kompozisiya Qarabağın azadlığına həsr olunmuş yüksək səviyyəli musiqi əsəridir.
- Cavanşir Quliyev – "Şəhidlər", "Zəfər yolu": Vətənpərvərlik mövzusunda yazılmış bu mahnılar xalqın mübarizə və qürur hisslərini melodik dillə ifadə edir.
- Azad Əliyev – "Qəhrəman əsgər": Marş janrında yazılmış bu əsər döyüş ruhunu və əsgərlərin qəhrəmanlığını musiqi ilə ifadə edir.
- Zülfiyyə Sadıqova – "Zəfər Marşı": Simfonik marş üslubunda yazılmış bu əsər bayram tədbirlərində və rəsmi mərasimlərdə tez-tez səsləndirilir.
- Tünzalə Ağayeva – "Qarabağ Azərbaycandır!": Pop janrında ifa olunan bu mahnı geniş auditoriya tərəfindən qəbul olunaraq sosial media və konsert platformalarında böyük rezonans doğurmuşdur.

Bu nümunələr göstərir ki, Zəfər mövzusu müxtəlif musiqi janrlarında əks olunmuş, həm klassik, həm də müasir üslublarda işlənərək geniş ictimai təsir gücünə malik əsərlər meydana çıxmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 5 yanvar 2021-ci il tarixli sərəncamı ilə 2022-ci ilin **"Şuşa İli"** elan olunması, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə mədəni həyatın bərpası və milli-mədəni kimliyin möhkəmləndirilməsi istiqamətində atılmış mühüm addımlardan biri kimi qiymətləndirilə bilər. Bu qərar, Şuşanın təkcə tarixi və strateji əhəmiyyətini deyil, həm də onun Azərbaycan xalqının mədəni yaddaşındakı simvolik yerini bir daha təsdiq etmişdir.

Bu tədbirlər arasında "Xarıbülbül" Beynəlxalq Musiqi Festivalı (2022) xüsusi yer tutur. 12–14 may tarixlərində, Şuşanın Cıdır düzü ərazisində keçirilən festivalda həm canlı konsert proqramları, həm muğam gecələri, həm də etno-folklor ifaları yer almışdır. Festivalda "Xarıbülbül səsi ilə gələn zəfər" devizi altında təşkil olunan proqramlar vasitəsilə zəfər ovqatı ilə musiqi ifadəsi vəhdətdə təqdim olunmuşdur. Tədbirdə yalnız yerli ifaçılar deyil, eyni zamanda Özbəkistan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Türkiyə, Macarıstan kimi ölkələrin musiqi kollektivləri də iştirak etmişdir. Bu isə festivalın beynəlxalq xarakterini və Türk dünyası ilə mədəni əlaqələrin gücləndirilməsinə verdiyi töhfəni göstərir.

2022-ci il 8 Noyabr tarixində Şuşada təşkil edilən bayram konserti bu baxımdan əlamətdar hadisə olmuşdur. Konsert proqramında tanınmış solistlər, Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri, hərbi orkestr, eləcə də gənc ifaçılar çıxış etmişdir. Tədbirdə səsləndirilən "Qarabağ Azərbaycandır!", "Zəfər Marşı", "Xarıbülbül" kimi əsərlər həm emosional gücü, həm də simvolik yükləri ilə dinləyicilərdə vətənpərvərlik hisslərini gücləndirmişdir.

Zəfər ovqatı yalnız musiqidə deyil, poeziyada da öz təzahürünü tapmışdır. Eyni ilin Vaqif Poeziya Günləri çərçivəsində yenidən bərpa olunmuş Molla Pənah Vaqifin məqbərəsi önündə keçirilən tədbirlər musiqi ilə poeziyanın estetik vəhdətini nümayiş etdirmişdir.

"Şuşa İli" çərçivəsində elmi, mədəni və beynəlxalq təşəbbüslər

2022-ci ilin "Şuşa İli" elan olunması ilə əlaqədar olaraq təkcə ölkə daxilində deyil, beynəlxalq müstəvidə də çoxsaylı mədəni və elmi tədbirlər həyata keçirilmişdir. Bu təşəbbüslər, azad edilmiş ərazilərin mədəni reabilitasiyasına yönəlməklə yanaşı, həm də Azərbaycan mədəniyyətinin dünya ictimaiyyətinə tanıdılması baxımından əhəmiyyətli rol oynamışdır.

İl ərzində "Şuşa – mədəniyyət paytaxtı", "Xarıbülbül – dirçəlişin simvolu", "Şuşanın tarixi abidələri" kimi nəşrlər çap olunaraq ictimaiyyətə təqdim edilmiş, şəhərin mədəni irsini əhatəli şəkildə sənədləşdirən qiymətli mənbələr kimi dəyərləndirilmişdir. Eyni zamanda, Milli Arxiv İdarəsi tərəfindən Şuşa ilə bağlı tarixi sənədlərin sərgisi təşkil edilmiş, arxiv materialları üzərindən bu şəhərin keçmişi barədə ictimai məlumatlılıq artırılmışdır.

Bu dövrdə həmçinin "Şuşa və Qarabağ mədəniyyəti" mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans keçirilmişdir. Bakı, Gəncə, Naxçıvan və Şuşa şəhərlərində baş tutan elmi tədbirlərdə tarix, memarlıq, mədəni irs və musiqi sənəti sahələrində aparılan araşdırmalar təqdim olunmuş, diskussiyalar və tematik

sessiyalar təşkil edilmişdir. Bununla yanaşı, Türkiyə, Fransa, Almaniya, Rusiya və digər ölkələrdə Azərbaycan diaspor təşkilatlarının təşəbbüsü ilə "Şuşa İli"nə həsr olunmuş sərgilər, musiqili tədbirlər və təqdimatlar keçirilmişdir.

Musiqi sahəsində də yeni təşəbbüslər reallaşdırılmışdır. **Gənc bəstəkarlar üçün təşkil olunan müsabiqələr**də "Şuşa" və "Qarabağ" mövzusuna həsr edilmiş yeni əsərlər dinlənilmiş və qaliblər mükafatlandırılmışdır. Bu layihələr istedadlı gənclərin milli ruhda yaradıcılığını təşviq etməklə yanaşı, Qarabağ mövzusunun çağdaş musiqidə ifadəsini də stimullaşdırmışdır.

2022-ci ilin "Şuşa İli" elan olunması yalnız simvolik xarakter daşımırdı. Bu qərar, bir xalqın mədəniyyətini azad edilmiş torpaqlarda yenidən dirçəltmək əzminin təcəssümünə çevrildi. İl ərzində keçirilən saysız-hesabsız tədbirlər – musiqi festivalları, poeziya axşamları, elmi simpoziumlar və beynəlxalq təqdimatlar – Azərbaycan mədəniyyətinin zənginliyini və yaşarlığını nümayiş etdirdi. Musiqi, teatr, poeziya, memarlıq və elmi fəaliyyət bir amal ətrafında cəmləndi: Şuşanın tarix boyu daşıdığı mədəniyyət paytaxtı statusunu bərpa etmək və gələcək nəsillərə ötürmək. Bu ümumi iradə və yaradıcılıq enerjisi bir daha sübut etdi ki, **"Şuşa – Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtıdır və əbədi olaraq belə qalacaq."**

Nəticə: 44 günlük Vətən müharibəsində əldə olunan tarixi Zəfər Azərbaycan xalqının yalnız siyasi və hərbi qələbəsi ilə məhdudlaşmır, eyni zamanda ölkənin mədəni-mənəvi həyatında yeni bir mərhələnin əsasını qoymuşdur. Qələbə sonrası keçirilən musiqi festivalları, teatr nümayişləri və digər bədii tədbirlər ictimai şüurda zəfər ruhunu dərinləşdirməklə yanaşı, Qarabağın mədəniyyət beşiyi kimi yenidən dirçəlməsinə zəmin yaratmışdır. Bu tədbirlərdə ifa olunan əsərlər – istər xalq musiqisi, istər simfonik kompozisiyalar, istərsə də müasir estrada janrında olan nümunələr vasitəsilə ictimai emosional yaddaşda müharibənin mənəvi yükü və qəhrəmanlıq salnaməsi musiqi vasitəsilə ifadə edilmişdir. "Xarıbülbül" Beynəlxalq Musiqi Festivalı və "Zəfər Günü" konsertləri kimi mədəni layihələr, həm milli kimliyin bədii təcəssümünü, həm də mədəni diplomatiyanın gücləndirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli rol oynamışdır. Beləliklə, mədəniyyət sahəsində atılan bu addımlar Azərbaycanın postmüharibə dövründə milli həmrəyliyinin, qürurunun və ideoloji birliyinin qorunmasında mühüm amilə çevrilmişdir.

ƏDƏBİYYAT

1. Kamilova N.M. Hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsinin müasir şəraitdə öyrənilməsinin əhəmiyyəti". / Türksoylu xalqların musiqi mədəniyyətinin tətbiqi problemləri. ADMİU XIII Beynəlxalq elmi-praktiki konfransın materialları. Bakı-2014,s.42-44.

2. Kamilova N.M. “Hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsi probleminin” Musiqi” proqram-dərsliklərdə və elmi-metodiki ədəbiyyatda qoyuluşu.” / ADMİU-Türksoylu xalqların musiqi mədəniyyətinin tədqiqi problemləri. XV Beynəlxalq elmi-praktik konfransın materialları, 2016, 02 may, s. 181-184
3. Boran Əziz, Xocalı soyqırımı: səbəbləri, həyata keçirilmə üsulları və nəticələri/ Əziz Boran- Bakı, Azərnəşr, 2014, 240 s.
4. Kamilova N.M. Azərbaycan bəstəkarlarının hərbi vətənpərvərlik tərbiyə baxımından əsərlərinin məzmunu və xüsusiyyətləri // Musiqi elmi, mədəniyyəti və təhsilinin aktual problemləri. ADPU №1, Bakı, 2016, s.45-47.
5. Musiqi və Mədəniyyət: “Zəfərdən Sonra” (Zəfər Gününə və Şuşa İlinə həsr olunmuş tədbirlər, konsertlər və simpoziumlardan bəhs edən toplu). Bakı: Mədəniyyət, 2023.
6. «Использование азербайджанской музыки в военно-патриотическом воспитании учащихся начальных классов». // «Вектор науки Тольяттинского государственного университета», ISSN 2221-5662, 2015 №1(20), стр. 77-81
7. Кадимова Ж.Г. Методика преподавания музыки. Баку типография АГПУ, 2007, 323 с.
8. Talibzade, Ulkar. The Karabakh Victory in the Works of Azerbaijani Composers. İn Problems of Arts and Culture jurnalı, Vol.18 №1, 2023 p. 70–85.
9. Hess, Michael Reinhard. Shusha’s Heritage: History and Development of Azerbaijan’s Cultural Capital. Vienna: Austrian Academy of Sciences Press, 2022. 276 s.

Məqalənin redaksiyaya daxil olma tarixi: 30.03.2025
Məqalənin təkrar işlənməyə göndərilmə tarixi: 10.05.2025
Məqalənin çapa qəbul olunma tarixi: 27.05.2025
Məqaləni çapa tövsiyə edən sahə redaktorunun (və ya üzvünün) adı:
pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru Məlahət Məmmədova
ADPU-nun Elmi Şurasının 15 aprel 2016-cı il tarixli 15 saylı qərarı ilə çap olunur.